

پرسش های چهارگزینه ای:

۱. مفهوم ابیات زیر با کدام بیت تناسب ندارد؟ (کنکور سراسری ریاضی ۱۳۸۸)

«عاقبت از خامی خود سوخته

رهروری کبک نیاموخته

کرد فرامش ره و رفتار خویش

ماند غرامت زده از کار خویش»

(۱) کلاغی تک کبک در گوش کرد / تک خویشتن را فراموش کرد

(۲) گیرم که مارچوبه کند تن به شکل مار / کو زهر بهر دشمن و کو مهره بهر دوست

(۳) مسکین خرک آرزوی دم کرد / نایافته دم دو گوش گم کرد

(۴) ما را هرچند بهتر پروری / چون یکی خشم آورد کیفر بری

۲. بیت زیر، با کدام ابیات تناسب مفهومی دارد؟

«عاقبت از خامی خود سوخته

رهروی کبک نیاموخته»

(الف) مشک حیف است که با دوده شود همسر / کبک زشت است که با زاغ شود همدم

(ب) روش کلک من از خامه ایشان مطلب / که کلاغ ارچه بکوشد نشود کبک حرام

(ج) اف بر آن سرزمین که طعنه زند / زاغ دشتی به کبک کهنساری

(د) طبع دون از ره تقلید به نیکان نرسد / پای اگر خواب کند، چشم نخوانند آن را

(۱) الف و ج (۲) ب و ج (۳) ب و د (۴) ج و د

۳. همه بیت ها به جز بیت به عدم تقلید کور کورانه، توصیه می کند. (کنکور سراسری زبان ۱۳۸۵)

(۱) چند منقاد هر کس باشی

جهد کن تا که خود کسی باشی

(۲) هم ز خود جوی هر چه می جویی

که به غیر از تو در جهان کس نیست

(۳) خودپسندی مکن که اهل نظر

کم پرستند خودپرستان را

(۴) پی تقلید رفتن از کوری است

در هر کس زدن ز بی نوری است

۴. مفهوم همه ابیات به جز بیت دعوت به ابداع و نوآوری و پرهیز از تقلید نابه جا است؟ (کنکور

سراسری ریاضی ۱۳۸۴)

(۱) مشو مقید همراه اگر چه توفیق است

که از جریده روی کار مهر بالا رفت

(۲) در پس آینه طوطی صفتم داشته اند

آنچه استاد ازل گفت بگو می گویم

(۳) خواه بد و خواه نیک هر چه کنی تازه

کن تن به تتبع مده مخترع کار باش

(۴) از ره تقلید اگر حاصل شود کسب کمال

هر که گردد خم نشین باید که افلاطون شود

۵. «تقلید کور کورانه و خودباختگی» به شکلی نمادین موضوع کدام یک از موارد زیر است؟

(۱) زاغ و کبک از تحفه الاحرار

(۲) مناظره خسرو و شیرین

(۳) حکایت همت از بهارستان جامی

(۴) قاضی بست از تاریخ بیهقی

پاسخنامه:

۱. گزینه ۴؛ مفهوم ابیات، دعوت به عدم تقلید کورکورانه است. این مفهوم در گزینه‌های (۱)، (۲) (۳) هم دیده می‌شود؛ اما مفهوم گزینه ۴ (۴) بر عدم دوستی با نااهل تأکید دارد = «از کوزه همان برون تراود که در اوست».

۲. پاسخ، گزینه ۳؛ مفهوم بیت، نکوهش تقلید نابه‌جا و کورکورانه است که از ابیات «ب» و «د» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.

مفهوم بیت گزینه «الف»: نکوهش هم‌نشینی افراد باارزش با افراد پست / مفهوم بیت «ج»: طعنه و ناسزاگویی دونان به برتران جای تأسف دارد.

۳. پاسخ، گزینه ۳؛ گزینه ۳ در نفی خودپسندی و غرور است و ارتباطی به تقلید کورکورانه ندارد. دیگر گزینه‌ها تأکید بر عدم تقلید کورکورانه دارند.

۴. پاسخ، گزینه ۲؛ این بیت به تقلید طوطی‌وار و اجباری (عدم اختیار) اشاره دارد.

۵. پاسخ، گزینه ۱.